

Dosarul nr. Ira-1008/2022
1-20125985-01-1ra-11072022

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală în privința inculpatului

Vizitiu Dumitru xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.10.2020 – 15.03.2021;

Instanța de apel: 05.04.2021 – 19.04.2022;

Instanța de recurs: 11.07.2022 – 12.10.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 martie 2021, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, Vizitiu Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.179 alin.(2) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare stabilită lui Vizitiu Dumitru s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 3 ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară va confirma încrederea acordată.

În conformitate cu art.90 alin.(6) lit. a) și g) Cod penal, în perioada termenului de probă Vizitiu Dumitru a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să presteze muncă neremunerată în folosul comunității în quantum de 100 ore.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Vizitiu Dumitru la 14.09.2020 în jurul orei 00.30 din motive inventate fără consimțământul proprietarului prin geam ilegal a pătruns în domiciliul lui Veverița Victoria, apartamentul nr.21, din blocul locativ nr.16 situat pe str. Tineretului, or. Cricova, mun. Chișinău, unde la cererea proprietarului a refuzat să părăsească domiciliul

indicat aplicând asupra victimei Veverița Victoria violența fizică, exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii în regiunea capului și cauzarea vătămării corporale neînsemnate sub forma de echimoza la nivelul feței, pavilionul urechii stângi, crusta iliacă pe stânga și prejudiciului moral.

Prin prisma tuturor probelor prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată, prima instanță a reținut ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului Vizitiu Dumitru componenta infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal - violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a o părăsi la cererea ei, săvârșită cu aplicarea violenței.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Vizitiu Dumitru recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, a-i aplica o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că prima instanță a omis să aprecieze că, conform materialelor cauzei penale, inculpatul Vizitiu Dumitru, anterior a fost condamnat, respectiv, pe calea corijării nu a stat și acest fapt îl caracterizează negativ din punct de vedere al personalității, fiind considerat ca persoana care este predispusă la săvârșirea unor fapte cu caracter prejudiciabil și social - periculoase. Este evident că acesta și-a educat un sistem degradat de valori sociale, a demonstrat faptul neconștientizării gradului de pericol social al faptelor săvârșite, efectul preventiv al pedepselor anterior aplicate fiind în totalitate ignorant.

Acuzarea a menționat că, partea vătămată a exprimat doleanța ca inculpatul Vizitiu Dumitru să fie sancționat dur, deoarece până în prezent o urmărește și o amenință cu răfuială fizică. Prin urmare, la individualizarea pedepsei instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art.75 Cod penal, inclusiv de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel se observă, că pe calea corijării nu se află, ci din contra activitatea infracțională a devenit o îndeletnicire pentru inculpat, care la moment nu este implicat în vreo activitate stabilă și utilă societății. Reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, aplicarea unei pedepse prea blânde, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor de către inculpat și alte persoane a altor infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, apelul declarat de către procuror a fost admis, casată parțial sentința, în partea individualizării pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Lui Vizitiu Dumitru, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal i-a fost exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, urmând să execute pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a precizat că prima instanță corect a conchis că, Vizitiu Dumitru este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal.

Reieșind din motivele invocate în apel instanța de apel a reținut că, apelantul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă, nu este de acord cu pedeapsa stabilită.

Apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume conform art.179 alin.(2) Cod penal.

Argumentele expuse de prima instanță și motivele invocate în sentința, instanța de apel le însușește pentru a evita repetări inutile, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO.

Instanța de apel a reținut că, sentința în cauză a fost atacată în partea stabilirii pedepsei, motiv pentru care nu purcede la judecarea fondului cauzei în această parte, și se va expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

Potrivit textului apelului înaintat de acuzatorul de stat, se invocă că pedeapsa stabilită inculpatului Vizitiu Dumitru, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este una prea blândă, care nu corespunde cu gravitatea infracțiunilor săvârșite, cu consecințele survenite în rezultatul comiterii infracțiunilor, cu rezonanța socială a acestora, și nu este echitabilă în coraport cu valorile sociale lezate iar în astfel de circumstanțe, prin suspendarea condiționată a pedepsei în privința acestuia, nu se va atinge scopul pedepsei penale și anume corectarea inculpatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, or, anterior inculpatul a mai fost condamnat inclusiv la pedepse cu închisoarea, însă nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune.

4.2. Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că, acesta își găsește confirmarea la judecarea apelului declarat de acuzatorul de stat, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării pedepsei.

Astfel, ținând cont de circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat că, prima instanță eronat a reținut că este posibilă corectarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, or doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art.art.2, 61 Cod penal.

Verificând chestiunea individualizării pedepsei penale, în privința inculpatului Vizitiu Dumitru, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei prima instanță nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile menționate, eronat aplicând prevederile art.90 Cod penal, fapt ce urmează a fi corectat de către instanța de apel.

La stabilirea și individualizarea pedepsei, prima instanță a reținut prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, de faptul că inculpatul Vizitiu Dumitru anterior

a fost judecat, lipsa circumstanțelor agravante cât și a celor atenuante, precum și comiterea unei infracțiuni mai puțin grave.

Astfel, circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată, au determinat instanța de apel să conchidă asupra incorectitudinii aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de Vizitiu Dumitru.

În prezenta cauză, instanța de apel, a găsit întemeiate motivele apelului declarat și constată că concluzia primei instanțe precum că acordarea posibilității acestuia, ca în perioada de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea vinovatului de societate, iar corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una eronată și neîntemeiată, motiv din care consideră oportun de a o exclude.

Subsidiar la cele ce preced, instanța de apel a considerat că, prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispozițiilor art.90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, instanța de apel a considerat că modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului Vizitiu Dumitru, nu este echitabilă în raport cu faptele comise, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acestora.

Mai mult, instanța de apel a specificat că, așa cum rezultă din textul sentinței, prima instanță și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că este posibilă corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, ceea ce instanța de apel consideră că e o concluzie pripită, care nu poate fi menținută, or, fiind condamnat anterior la pedeapsa cu închisoarea, inculpatul Vizitiu Dumitru nu s-a corijat, n-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75, 76-77 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, inculpatul anterior fiind condamnat la o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiune similară, nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție care, conform art.16 Cod penal face parte din categoria celor mai puțin grave, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor atenuante.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, astfel că, instanța de apel a concluzionat oportun de a admite apelul declarat de acuzatorul de stat și lui Vizitiu Dumitru recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal a exclude prevederile art.90 Cod penal, urmând ca acesta să execute pedeapsa stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu executarea

pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

Avocatul evidențiază că în privința inculpatului, instanța de apel a reținut că sentința nu cuprinde motive pentru stabilirea pedepsei cu suspendare, de vreme ce în cauză nu există circumstanțe ce justifică aplicarea pedepsei respective.

Consideră că, instanța de apel eronat a stabilit acest fapt, or, prima instanță a motivat și a conchis corect posibilitatea corijării inculpatului fără executarea reală a pedepsei cu închisoare, având în vedere căința sinceră a inculpatului. Mai mult, prima instanță a ținut cont de jurisprudența Curții Europene, care s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate.

Prin urmare, la aplicarea pedepsei inculpatului Vizitiu Dumitru, instanță de apel n-a ținut cont de faptul că pedeapsă urmează a fi echitabilă, impunând lipsuri și restricții ale drepturilor inculpatului proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Astfel, aplicarea în privința inculpatului Vizitiu Dumitru a unei pedepse cu suspendarea condiționată a pedepsei va asigura aplicarea unei pedepse echitabile, condiționând gradul influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului. De asemenea, pedeapsa stabilită prin sentința primei instanțe va contribui în cel mai eficient mod la conștientizarea de către inculpat a faptei infracționale comise, constituind și o măsură eficientă de profilaxie socială ce va contribui la iradierea în perspectivă a faptelor infracționale de această categorie.

Totodată, potrivit jurisprudenței naționale, în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată (pct.4. din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr.8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale).

Apărarea conchide că, aceste prescripții legale nu au fost respectate de instanță de apel, deoarece, în situație în care, în speță, nu au fost constatate circumstanțe agravante, iar art.179 alin.(2) Cod penal, prevede pedepse alternative, închisoare cu posibilitatea suspendării condiționate, în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește cu desăvârșire argumentarea caracterului excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoarea și motivarea că o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În final, a concluzionat că decizia instanței de apel urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei inculpatului Vizitiu Dumitru cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută sentința primei instanțe.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, deoarece instanță de apel just la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont

de prevederile art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanță de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că, recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6), 10 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, avocatul a criticat decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului Vizitiu Dumitru pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, art.364¹ Cod de procedură penală, declarațiilor părții vătămate, totodată ținând cont și de revendicarea în privința inculpatului Vizitiu Dumitru - că ultimul nu este la prima

abatere, anterior fiind condamnat pentru infracțiuni săvârșite cu intenție.

Colegiul penal apreciază drept întemeiate concluziile instanței de apel, precum că personalitatea inculpatului Vizitiu Dumitru, demonstrează că acesta este o persoană predispusă de a leza valorile sociale ocrotite de legea penală, or anterior în privința ultimului au fost înregistrate o multitudine de abateri de la legea penală.

Totodată, la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, instanța de apel corect a ținut cont de circumstanțele atenuante enumerate de apărare care au făcut, ca instanța să reducă pedeapsa penală până la limita minimă de 1 an închisoare.

Pe de altă parte, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă a instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În acest context, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de apărare în cererea de recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, pentru a convinge inculpatul în necesitatea respectării ordinii de drept și a normelor morale, este oportună izolarea inculpatului Vizitiu Dumitru de societate, urmând să execute real pedeapsa aplicată.

În plus, se reține că, pentru motivele invocate în recursul de pe rol, se regăsesc argumente plauzibile în decizia instanței de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4.2 din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.1387-147 Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea

noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Vizitiu Dumitru xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 17 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie